

कुळगांव-बदलापूर नगरपरिषद, कुळगांव

नागरिकांना व खाजगी वैद्यकीय व्यावसायिकांना

जाहिर आवाहन

कुळगांव बदलापूर नगरपरिषद हद्दतील सर्व नागरिकांना आवाहन करण्यात येते की, पाण्याचे साठे दुषित होऊन तसेच अन्न अथवा अन्य कारणांमुळे कावीळ, अतिसार, हगवण, कॉलरा (पटकी), गॅस्ट्रो, पोलिओ, विषमज्वर (टॉयफॉईड) इ. साथींच्या रोगांचा प्रादुर्भाव व उद्रेक होण्याची शक्यता असते. आरोग्याच्या हितासाठी न. पा. क्षेत्रातील नागरिकांनी खालील प्रमाणे खबरदारी घ्यावी.

१. पिण्याचे पाणी गाळून, उकळून (उकळायलास लागल्यावर मंदाग्निवर २० मिनीटे उकळू द्यावे) घ्यावे व स्वच्छ भांड्यात झाकून ठेवावे. आपल्या घराच्या पिण्याच्या पाण्यात क्लोरीनचे प्रमाण नसेल तर पाण्याच्या टाकीत किंवा भांड्यात द्रवरूप क्लोरीनचे थेंब (मेडिक्लोर) टाकूनच त्या पाण्याचा पिण्यासाठी वापर करावा. (१० लि. पाण्यात ४ थेंब मेडिक्लोर टाकावे.)
२. विहीर, बोअरवेल (हापशी), खड्डे, तलाव, नदी इ. ठिकाणचे शुध्दीकरण न केलेले पाणी पिण्याचे टाळावे.
३. उघड्यावरील खाद्यपदार्थ मिठाई, नासलेली वा अति पिकलेली फळे, सडका भाजीपाला, सडलेले मटण किंवा शिळी व कुजलेली मासळी खरेदी करू नये.
४. शिळे अन्न खाऊ नये. ताजे, गरम अन्न सेवन करावे व ते व्यवस्थित झाकून ठेवलेले असावे.
५. तसेच फळे व भाजीपाला स्वच्छ धुऊन नंतर त्याचा वापर करावा.
६. नळ पुरवठा योजनाद्वारे पुरविल्या जाणाऱ्या पाण्याचा क्र. १ मधील सूचनेप्रमाणे पिण्यासाठी व अन्न तयार करण्यासाठी वापर करावा.
७. घरातील केरकचरा, लहान मुलांचा विष्टा, सांडपाणी याची योग्य तऱ्हेने विल्हेवाट लावावी. केरकचरा कोठेही किंवा गटारात न टाकता कचरा कुंडीतच टाकावा जेणे करून माशा व डास यांचा प्रादुर्भाव होणार नाही.
८. कोणत्याही व्यक्तीस उलटी, जुलाब, हगवण या स्वरूपाचा आजार असल्यास तातडीने मीठ, साखर, पाणी हे मिश्रण त्वरीत थोड्या थोड्या अंतराने पिण्यास द्यावे व मोठ्या प्रमाणात पाणी पिण्यास द्यावे व शक्य तेवढ्या लवकर वैद्यकीय सल्ला घ्यावा.
९. नगरपरिषदेच्या दुबे रुग्णालयात मंगळवारी व गुरुवारी लसीकरणाचा कार्यक्रम असतो, नागरिकांनी त्याचा लाभ घ्यावा.
१०. मातांनी लहान मुलांना दूध, पाणी व अन्न देताना स्वच्छ व निर्जंतूक केलेली भांडी वापरावीत.
११. साथींच्या रोगांचा उदा. कॉलरा, गॅस्ट्रो, अतिसार, हगवण, कावीळ, विषमज्वर, मेंदूज्वर, पोलिओ, गोवर अथवा मलेरिया इ. चा रोगी आढळल्यास सरकारी किंवा नगरपरिषद रुग्णालयास त्याची तत्काळ वर्दी द्यावी.
१२. तयार खाद्यपदार्थ किंवा मिठाई विकणाऱ्या व्यापाऱ्यांनी व परवानाधारकांनी खाद्यपदार्थ निटपणे झाकून ठेवावे. कोणत्याही परिस्थितीत खाद्यपदार्थ उघडे ठेवून विकू नयेत व तसे केल्याचे आढळल्यास आरोग्य खाते असे पदार्थ जागेवरच नष्ट करेल व विक्रेत्यास दिलेला अन्न विक्रीचा परवाना रद्द केला जाईल.
१३. आपल्या इमारतीमधील अंडर ग्राऊंड पाण्याची टाकी व इमारतीवरील पाण्याची टाकी साफ करून घ्यावी. या टाक्यांची झाकणे बंद करावीत.
१४. ज्या नागरिकांच्या पाण्याच्या पाईप लाईन्स, नळ जोडण्या गटारातून गेल्या आहेत. सांडपाण्याच्या पाईप लगत आहेत अथवा सडल्या आहेत त्यांनी अर्ज करून त्वरित बदलून घ्याव्यात. तसेच अशा पाईप लाईन्स नागरिकांचे निदर्शनास आल्यास त्यांनी त्वरीत पाणी पुरवठा मजिमा कार्यालय, बेलवली यांना कळवावे.
१५. नागरिकांनी आपला परिसर स्वच्छ राहिल असे पाह्यावे.
१६. सोसायटीच्या इतारतीमधील सेप्टींग टॅकची झाकणे पाणी साठवणूकीच्या टाक्याची झाकणे सिलबंद करावे म्हणजे डासांचा प्रादुर्भाव होणार नाही.
१७. घरामध्ये निर्माण होणारा घनकचरा हा उघड्या जागेवर गटारात फेकला जाणार नाही याची दक्षता घ्यावी. तरी वरील सूचनांचे पालन करून सार्वजनिक आरोग्य अबाधित राखणेसाठी नगरपरिषदेस आपले सहकार्य अपेक्षित आहे.

अ. क्र.	रोगाचे नाव	कारणे व प्रसार	लक्षणे	प्रतिबंधात्मक उपचार
१.	लेप्टोस्पायरोसिस	लेप्टोस्पायरोसिस हा रोग बाधीत उंदीर, डुक्कर, गायी, म्हशी, कुत्रे इत्यादी प्राण्यांच्या मल-मुत्राद्वारे पसरतो. मुत्रमिश्रित पाण्याशी हातापायांचा (त्वचेचा) संपर्क आल्यास या पायाला जखम असताना चिखलातून चालल्यास सदर आजाराची लागण होते.	या आजारामध्ये तीव्र ताप, डोकेदुखी, थंडी वाजणे, डोळे सुजणे व लाल होणे, लघवी कमी होणे, अंगावर पुरळ, स्नायुंमध्ये वेदना, मळमळणे, वांतीतून रक्त पडणे, कावीळ अशी लक्षणे प्रामुख्याने आढळतात.	हा रोग होऊ नये याकरीता दुषित पाण्यातून अनवाणी प्रवास करू नये. हातापायांना जखम असल्यास घाण पाण्याच्या संपर्कात येऊ नये. उंदरांचा नायनाट करावा. लहान मुलांना साठलेल्या पाण्यात किंवा डबक्यात खेळू देऊ नये.
२.	डेंग्यु	डेंग्यु हा आजार विषाणू बाधित एडिस इजिप्ती नावाच्या डासांची मादी चावल्याने होतो.	डेंग्यु या आजारामध्ये तीव्र ताप येऊन हाडांमध्ये तीव्र वेदना होतात. डोळे लाल होणे, अंगावर पुरळ उठणे ही लक्षणे असतात. कधी कधी स्नायुंमध्ये वेदना होतात. जास्त गंभीर आजारात शरीरामध्ये हिरड्यातून रक्तस्राव होतो व त्वचेवर लाल निळे पुरळ उठते.	डेंग्यु हा रोग एडिस इजिप्ती या डासांमार्फत होत असल्याने त्यांचे प्रतिबंधन करणेच म्हणजे डासांच्या चाव्यापासून बचाव करणे व डासांची उत्पत्ती थांबविणे हे आहे. हा विशिष्ट डास ज्याला 'टायगर मॉस्किटो' असे म्हणतात. हा विशेषतः घरातील व परिसरातील स्वच्छ पाण्यात वाढतो. त्यामुळे त्याच्या प्रतिबंधाकरीता १) आठवड्यातून एक दिवस घरातील सर्व पाण्याचे साठे रिकामे करून कोरडे ठेवून कोरडा दिवस पाळावा. २) आपल्या घरामध्ये फुलदाणी, एअर कुलर, पक्षी व प्राण्यांचे ज्यायचे पाणी यातील पाणीसुद्धा आठवड्यातून एकदा बदलावे. ३) फ्रिजच्या वातानुकूल यंत्राच्या मागच्या बाजूतील पाणी जास्त काळ सांठून देऊ नये. ४) घरातील व सोसायटीमध्ये पाण्याच्या टाकीचे झाकण घट्ट लावावेत. सेप्टीक टँकचे आवरण नेहमी बंद ठेवावे. ५) घराच्या आजुबाजुस असलेले टायर, प्लास्टिक अथवा काचेच्या बाटल्या, रिकामी शहाळी व नारळाच्या करवंत्या यातील पाणी नष्ट करावे. ६) मच्छरदाणी तसेच इतर डास प्रतिबंधक साधने वापरावी.
३.	मलेरीया	हा आजार प्लासमोडियम (या एकपेशी परजीवी) संसर्गित 'अॅनोपेल्सिस' डासाच्या चावण्याने होतो व संसर्गित डास दुसऱ्या निरोगी माणसाला चावताना त्याच्या शरीरात हे जंतू सोडतो व त्यास रोगाची बाधा होते.	साधारणतः मलेरीयामध्ये थंडी वाजून ताप येतो, उलटी होते, तीव्र डोकेदुखी अशक्तपणा इ. लक्षणे दिसतात. मेंदुचा हिवताप या गंभीर मलेरीया मध्ये रुग्णास तीव्र ताप येऊन तो बेशुध्दावस्थेत जातो व प्रसंगी कमात देखील जाऊ शकतो.	हिवतापाचे मच्छर हे शक्यतो गोड्या पाण्यातील डबक्यात अंडी घालतात व तेथे त्यांची उत्पत्ती होते. त्यांच्या प्रतिबंधाकरीता घराजवळील डबकी बुझवावीत. परिसर स्वच्छ ठेवावा. गटारातील पाणी तुंबू देऊ नये. तसेच डासांपासून सुरक्षित राहण्याकरीता वरीलप्रमाणे डास प्रतिबंधक साधने वापरावीत.
४.	काविळ	दुषित पाणी, दुध व अन्न ग्रहण केल्याने या एखादा पाण्याचा स्रोत विष्टाविसर्जीत सांडपाण्याने दुषित झाल्यास या रोगाचा प्रादुर्भाव होण्याची शक्यता वाढते.	हलका ताप येणे, मळमळ क्वचित प्रसंगी उलटी होणे, पोटादुखी, भुकमंदावणे, अशक्तपणा, डोळे पिवळे होणे, अंगदुखी इत्यादी.	१) सदर आजार हा दुषित पाण्याद्वारे होत असल्याने नागरिकांनी जल शुध्दीकरणासाठी पाणी उकळून प्यावे. २) दुषित अन्न ग्रहण होवु नये या करीता बाहेरचे उघड्यावरचे अन्न पदार्थ वा अर्धवट शिजवलेले चायनिज खाद्यपदार्थ खाऊ नयेत. ३) माशांचा प्रादुर्भाव होऊ नये याकरीता परिसरात स्वच्छता ठेवावी.

डॉ. राजेश अंकुश
वैद्यकीय अधिकारी
कुळगाव बदलापूर नगरपरिषद

श्री. योगेश गोडसे
मुख्याधिकारी तथा प्रशासक
कुळगाव बदलापूर नगरपरिषद